

РЕШЕНИЕ

№ 115

гр. Търговище, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на двадесет и първи ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: БИСЕРА Б. МАКСИМОВА

при участието на секретаря ЖОРЖЕТА СТ. Х.А
като разгледа докладваното от БИСЕРА Б. МАКСИМОВА Търговско дело № 20233500900053 по описа за 2023 година

Производството е по реда на глава 32 от ГПК. Иск с правно основание в разпоредбата на чл. 432, ал. 1 от КЗ за сумата от 50 000 лева.

Производството е образувано по депозирана искова молба, подадена от И. П. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. Търговище, кв. „З.“, блок 50, вх. А, ет. 2, ап. 4, чрез адвокат Г. Б. Х., телефон на кантората: *****, електронна поща: ***** com, съдебен адрес гр. София, район Слатина, ул. К. № 1, срещу „ЗД Бул Инс“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, район Л., бул. Д.В. № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К. изпълнителни директори, с цена на иска от 50 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, с правно основание в разпоредбата на чл. 432 от КЗ.

В исковата молба се твърди, че на 04.01.2023 г., около 17:15 часа, в гр. Търговище, се движи МПС марка „Фолксваген“, модел „Пасат“, с рег. № *****, управлявано от Р.А.Ч.. В района на кръстовището с ул. „К.“ и ул. „Е.С.“, водачът на автомобила не пропуска правомерно пресичащата по пешеходна пътека тип „Зебра“ И. П. Д., като я блъска с предната част на превозното средство. По повод инцидента е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 6/04.01.2023 г., издаден от СПП към ОД на МВР - Търговище. По отношение на виновния водач е взето административно отношение с АУАН „ГА“ № 860753/04.01.2023 г., издаден от СПП към ОД на

МВР - Търговище.

Непосредствено след пътния инцидент пострадалата И. Д. получава травма на главата и коляното. На следващия ден постъпва в „МБАЛ - Търговище“ АД с оплаквания от поява на силен световъртеж, главоболие, гадене и повръщане. Престоят в лечебното заведение продължава до 09.01.2023 г. След проведените прегледи и изследвания, медицинските специалисти ѝ поставят следната диагноза: мозъчно сътресение. Назначена ѝ е медикаментозна терапия и вливания на водно солеви разтвори. На 10.01.2023 г. пострадалата е освидетелствана и от съдебен лекар, който констатира следните получени увреждания при нея: разкъсно-контузна рана в дясната челна област на главата, кръвонасядания по клепачите на дясното око; кръвонасядане по лявата длан; масивен оток и кръвонасядане по дясната подколеница със затруднени движения на същата; мозъчно сътресение. Поради непрестанните болки в областта на дясното коляно и ограничените движения на крайника пострадалата на 01.03.2023 г. посещава специалист-ортопед, който установява, че при нея са налице смутена походна с оток на коляното, болки при палпация и ограничени болезнени движения. Медицинският експерт поставя следната диагноза: счупване на горния край на тибията (голям пищял) — конд. медиалис тибис дек.

Видно от съставения Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 6/04.01.2023 г., издаден от СПП към ОД на МВР - Търговище, виновен за настъпване на произшествието е водачът на МПС марка „Фолксваген“, модел „Пасат“, с рег. № *****, който към датата на ПТП е разполагал с валидна застраховка „Гражданска отговорност“, сключена със „ЗД Бул Инс“ АД, полица № BG*****, валидна от 31.10.2022 г. до 30.10.2023 г.

Твърди се още в исковата молба, че на 20.04.2023 г., от името на ищцата е подадена молба с вх. № ОК-264379/20.04.2023 г., по описа на „ЗД Бул Инс“ АД, с която е претендирано изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от нея в резултат на процесния пътен инцидент. В застрахователното дружество е образувана щета № 2310012509. С молба с вх. № ОК-329990/17.05.2023 г. по описа на „ЗД Бул Инс“ АД са представени допълнителни медицински документи, свързани с възстановителния период при пострадалата. С Уведомление с изх. № НЩ 3648/02.06.2023 г. по описа на „ЗД Бул Инс“ АД застрахователят е определил застрахователно

обезщетение в размер на 2 000 лв., което ищцата счита за силно занижено.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ ищцата моли съда да постанови решение, с което да осъди „ЗД Бул Инс“ АД да ѝ заплати застрахователно обезщетение за претърпени от нея неимуществени вреди, вследствие на пътен инцидент, настъпил на 04.01.2023 г. в гр. Търговище, в размер 30 000 лв. (тридесет хиляди лева), предявен като частичен иск от 50 000 лв. (петдесет хиляди лева), ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на завеждане на щетата пред застрахователя - 20.04.2023 г. до окончателното плащане на дължимата сума. В съдебно заседание размерът на иска е увеличен до пълния му предявен размер от 50 000 лева.

Направени са доказателствени искания. Представени са писмени доказателства.

В срока по чл. 367, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника чрез пълномощника им адвокат М. И. Г., вписан в САК , в който се изразява следното становище по исковите претенции: Оспорват механизма на произшествието, като считат, че представените по делото доказателства не установяват механизма на процесното ПТП. Единственият документ, който представя ищецът, е съставеният по случая Констативен протокол за ПТП, който не се ползва материална доказателствена сила в частта „Обстоятелства и причини за ПТП", доколкото няма данни длъжностното лице да е възприело лично настъпването на инцидента. Правят възражение за съпричиняване като твърдят, че ако и доколкото бъде установен фактът на противоправно поведение, осъществено от водача на МПС, то ПТП и произтеклите от него вреди са съпричинени от самия пострадал, който с поведението си е създал предпоставки и условия за настъпването на инцидента и произтеклите от него вреди. Твърди се, че ищцата в значителна степен сама е завишила риска от собственото си увреждане като е нарушила нормативно-установените правила за движение на пешеходци, нарушавайки конкретни разпоредби на ЗДвП, предприемайки пресичане на неустановено за целта място и навлизайки внезапно на пътното платно. Тъй като в исковата молба се твърди за наличие на счупен край на тибията, твърдят, че счупването е констатирано 2 месеца след процесния инцидент и оспорват причинно-следствената връзка между посоченото състояние и процесното ПТП. Оспорват исковата претенция за

обезщетяване на неимуществени вреди като твърде завишена по размер и несъответна на характера и степента на увредата. Претендираното обезщетение, според ответника, в размер на 30 000 лева, предявен частично от 50 000, е прекомерно завишено по размер и не отговаря на критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, както и съгласно ППВС 4 / 1968 г.

Ответното застрахователно дружество моли съда да бъде постановено решение, с което съдът да отхвърли така предявения иск като неоснователен и недоказан. Евентуално, да намали размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди предвид възраженията за принос за настъпване на вредите и прекомерност на обезщетението. Направени са доказателствени искания.

В срока по чл. 372 от ГПК е постъпила допълнителна искова молба от ищцата, в която се взема становище по направените от ответника оспорвания и се конкретизира допълнително исковата претенция. В частност се заявява, че в хода на делото ще бъде установено, че е налице виновно и противоправно деяние от страна на водача на л. а. „Фолксваген“, както и наличието на причинно-следствена връзка между противоправното му поведение и получените от ищцата телесни увреждания. Твърдят, че водачът на л.а. „Фолксваген“ е нарушил редица разпоредби на ЗДвП, сред които чл. 5, ал. 2, т. 1 ЗДвП, чл. 20, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП, чл. 119 ЗДвП. Водачът не е управлявал автомобила си със скорост, която да му позволи да спре пред възникнала на пътя предвидима опасност, освен това не е упражнявал непрекъснат контрол над управляваното от него МПС, като не е задействал своевременно спирачната уредба на превозното средство от момента, в който е имал възможност да възприеме пресичащата на пешеходната пътека пешеходка. На следващо място твърдят, че ищцата не се е движила в нарушение на чл. 113, ал. 1, т. 1 ЗДвП. Твърдят, че ищцата е предприела пресичане като е съобщила поведението си с изискванията, въведени с посочената разпоредба. В този смисъл, поведението ѝ не е било противоправно. В случая, водачът на л. а. „Фолксваген“ е имал възможност, при условие, че шофирал със съобразена скорост, да забележи ищцата и да спре преди мястото на удара.

Твърдят, че е налице причинно-следствена връзка между фрактурата на десния долен крайник и процесния пътен инцидент. Действително

констатираната фрактура е установена на по-късен етап, но още от първоначално издадените документи, в частност представените с исковата молба Констативен протокол за ПТП с пострадали лица и Съдебно-медицинското удостоверение, става ясно, че при пътния инцидент пострадалата е наранила долния си крайник, като в областта под коляното до глезенната става е установен оток и пострадалата е имала силно затруднена походка.

Считат, че оспорването на ответната страна относно размера на ищцовата претенция за неимуществени вреди, е неоснователно и ще бъде проведено пълно и главно доказване в процеса.

В законовия срок съгласно чл. 373 от ГПК е постъпил допълнителен отговор от ответника, в който се поддържа отговора на исковата молба и направените доказателствени искания. Молят да бъде направена служебна справка дали е налице висящо ДП по повод описания инцидент и на какъв етап е към настоящия момент.

Относно допустимостта на предявените искове съдът приема следното:

Предявеният по реда на чл. 432, ал.1 от КЗ иск се явяват допустим. Ищцата е предявила претенция пред застрахователя за доброволно уреждане на спора. Споразумение за цялата претендирана сума не е постигнато, поради което тя има правен интерес от предявяване на настоящата искова претенция.

Съдът извърши служебна справка относно това дали има образувана пр. преписка или наказателно производство спрямо Р.А.Ч., ЕГН *****, от с. Дългач, община Търговище за това, че на 04.01.2023 г., около 17:15 часа, в гр. Търговище, управлявайки МПС марка „Фолксваген“, модел „Пасат“, с рег. № *****, на кръстовище с ул. К. и ул. Е.С. в гр. Търговище, не е пропуснал пресичащата по пешеходна пътека тип „Зебра“ И. П. Д., като я блъснал с предната част на превозното средство и ѝ причинил разстройство на здравето. Видно от отговора на зам. окръжния прокурор при Търговищка окръжна прокуратура вх. № 3368 от 04.10.2023 година, спрямо посоченото лице няма образувани преписки и наказателни производства.

В съдебно заседание ищцата чрез своя процесуален представител адвокат Г. Х., депозирал и писмено становище по спора, поддържа исковата претенция и моли съда да я уважи. В приложените писмени бележки подробно се излагат съображения като се твърди, че от събраните по делото доказателства и

доказателствени средства, сред които и заключението по СМЕ и обясненията на вещото лице, дадени в о. с. з., проведено на 21.11.2023 г., се установява, че вследствие на процесния пътен инцидент, И. Д. е претърпяла телесни увреждания, изразяващи се в: разкъсно-контузна рана в дясната част в дясната челна област на главата, оток и кръвонасядане по клепачите на дясното око; мозъчно сътресение със загуба на съзнанието; кръвонасядане по лявата длан; оток и кръвонасядане по дясната подколеница до дясната глезенна става; счупване на голямопищялната кост на дясната подколеница близо до колянната става, които увреждания са в пряка причинно-следствена връзка с процесното ПТП, въпреки обстоятелството, че счупването е установено на по-късен етап.

В съдебно заседание ответното дружество чрез юрисконсулт Д. Н. оспорва исковата претенция. В депозираните писмени бележки от адвокат М. Г. се твърди, че липсва категоричен отговор за причинно-следствената връзка между инцидента и травмата в областта на крака. Процесуалният представител на ответното застрахователно дружество твърди, че са възможни множество механизми и начини, по които същата може да възникне. Набляга на липсата на констатирането ѝ както при епикризата от Хирургично отделение към МБАЛ Търговище, така и при последващото съдебномедицинско удостоверение. Твърди, че при условия на пълно и главно доказване не е установено наличие на фрактура на голямопищялната кост на дясна подбедрица, поради което тази травма не следва да се взема предвид при определяне на обезщетение за неимуществени вреди. Отделно де излагат съображения, че така търсеното обезщетение е изключително завишено и не отговаря на съдебната практика, застрахователната практика и общественоекономическите условия в страната. Същото не отговаря и на посоченото в чл. 52 ЗЗД понятие за справедливост и смятат, че обезщетение в такъв размер по-скоро изпълнява функцията на обогатяване на ищцата, а не заложената му изначално функция - да репарира настъпилите вреди, болки и страдания. Смятат, че обезщетение в размер на 5 000 лева би отговаряло на установената съдебна практика, застрахователна практика и понятието справедливост в чл. 52 ЗЗД и залегналите у него критерии. □

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, представени с исковата молба, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

По фактите съдът съобрази следното:

На 04.01.2023 г., около 17:15 часа, в гр. Търговище, се движи МПС марка „Фолксваген“, модел „Пасат“, с рег. № *****, управлявано от Р.А.Ч.. В района на кръстовище с ул. „К.“ и ул. „Е.С.“, водачът на автомобила не пропуска пресичащата по пешеходна пътека тип „Зебра“ ищца - И. П. Д., като я блъска с предната част на превозното средство. По повод инцидента е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 6/04.01.2023 г., издаден от СПП към ОД на МВР - Търговище. По отношение на виновния водач е взето административно отношение с АУАН „ГА“ № 860753/04.01.2023 г., издаден от СПП към ОД на МВР - Търговище.

Назначената по делото съдебно-автотехническа експертиза е категорична по отношение на механизма на настъпване на произшествието. Ударът е настъпил в дясна пътна лента на ул. „К.“, считано по посока към ул. „П.“ (пътната лента и посоката на движение на лекия автомобил) на пешеходна пътека. Посоката на движение на лекия автомобил е била към ул. „П.“. Скоростта на движение на лекия автомобил е била около 40,0 км/ч. Опасната зона за спиране при определената скорост и мокра асфалтова настилка е била съответно около 27,71 м., а при мокра асфалтова настилка е била съответно 25,63 м. В същото време пешеходката И. П. Д. се движи по ул. „Е.С.“, с посока на движение към центъра на гр. Търговище. Достигайки до пешеходната пътека на кръстовище с ул. „К.“ и ул. „Е.С.“ пешеходката стъпва на пешеходната пътека и предприема пресичане по пешеходната пътека от ляво надясно спрямо посоката на движение на автомобила. Отстоянието, на което пешеходката е стъпила на платното за движение и е възникнала като опасност за водача е било около 47,5 м. Водач Чанталиев не е възприел или ако е възприел не е реагирал със спиране на намиращата се вече на платното за движение пешеходка. При това движение на автомобила и пешеходеца е последвал удар между предна челна част на лек автомобил „Фолксваген“ и дясна част на тялото, под масовия център на тялото на пешеходката. Тялото на пострадалата попада на предния капак при известно „носене“ от превозното средство, достига челното стъкло, като го чупи с главата си, след което е отхвърлено и пада странично пред от автомобила в резултат на компонентата на предварителната скорост на пешеходката в перпендикулярно направление спрямо направлението на движение на автомобила. Техническата причина, довела до настъпване на произшествието е

субективното поведение на водач на лек автомобил „Фолксваген Пасат” с рег. № *****, който не е възприел или ако е възприел не е пропуснал правомерно пресичащата на пешеходна пътека пешеходка. **Водачът Р.А.Ч., от момента в който пешеходката е възникнала като опасност, е имал техническа възможност да спре преди мястото на удара, при своевременното ѝ възприемане и адекватна реакция със задействане на спирачната система на автомобила.**

Не е спорно по делото, че автомобилът, управляван от водача Р.А.Ч., е имал ЗЗГОА в ответното дружество към датата на събитието и че ищцата е претърпяла определен вид неимуществени вреди в резултат на обсъжданото ПТП. Спорен е въпросът за естеството на причинените неимуществени вреди и наличието на причинно-следствена връзка между тях и настъпилия инцидент, респ. – дължи ли се или не обезщетение за тези вреди и в какъв размер.

Относно последиците от процесното ПТП спрямо ищцата съдът приема следното:

По делото е назначена съдебно-медицинска експертиза, която приема следното: на 04.01.2023 г. И. П. Д. - 62 г. е пострадала при ПТП - била е блъсната от лек автомобил. Пострадалата е получила травми на главата с анамнезни данни за загуба на съзнанието. Било е приета по спешност в хирургично отделение при МБАЛ – Търговище АД. Получила силен световъртеж, гадене и повръщане. При извършените изследвания с КАТ на глава е установено, че липсват данни за пресен кръвоизлив и исхемични зони в мозъчния паренхим. Няма хематоми и контузионни огнища. Няма данни за повишено интракраниално налягане. Нормално изобразяване на малкия мозък. Приложено лечение – медикаментозно. Пострадалата е изписана на 09.01. 2023 г. с подобрение и дадени указания да спазва ХДР и да продължава медикаментозното лечение в домашна обстановка. Даден ѝ е болничен лист за 35 дни от 05.01. 2023 г. до 08.02.2023 г. На 10.01.2023 г. пострадалата се е явила на преглед в съдебно-медицинския кабинет. При прегледа е установено: по челото в областта на дясната вежда е намерена заздравяваща рана с оточни ръбове с линейна форма косо разположена с дължина 1.5 см Горният и долен клепачи на дясното око са леко оточни с бледосинкав цвят по цялата им ширина и дължина. По лявата длан е намерено кръвонасядане с бледосинкав

цвят. Под коляното под дясната подколеница до глезенната става е намерен оток с тъмно синкав цвят. **СИЛНО ЗАТРУДНЕНА ПОХОДКА С ДЕСНИЯ КРАК.** От направените рентгенови и КАТ изследвания няма данни за счупване на костите на черепа и на долните крайници. На 01.03.2023 г. пострадалата И. П. Аимитрова-62 г. се е явила на преглед при специалист по ортопедия и травматология д-р М. Русев. При прегледа е установено, че има данни за счупване на голямопищялната кост на дясната подколеница в горния ѝ край. Имала е оплаквания от болки и ограничени движения в областта на дясната колянна става. Обективно е установена смутена походка с лек оток на коляно, болки при палпация и ограничени и болезнени движения в крайните степени. Издаден е болничен лист до 10.04. 2023 г.

Според вещото лице-съдебен лекар така установените увреждания са в резултат от действието на твърди тъпи предмети и добре отговарят да са получени от блъскане от лек автомобил с последващо падане върху терена. Описаните увреждания са в пряка причинна връзка с претърпяното ПТП на 04.01.2023 г. Мозъчното сътресение е било от по-леките степени без да е имало изпадане в най-тежката му степен, което е причинило на пострадалата **временно разстройство на здравето неопасно за живота.** Възстановяването на централната нервна система след прекарано мозъчно сътресение, макар и от по-леките степени е за **около 4-6 месеца.** Като в рамките на този период пострадалата ще има оплаквания от упорито главоболие, световъртеж, емоционална лабилност, лесна умствена умора. Счупването на голямопищялната кост в горния ѝ край на дясната подколеница е установено по-късно, на 01.03. 2023 г., но това счупване е в пряка причинна връзка с претърпяното ПТП на 04.01.2023 г. Възстановяването от това счупване ще е за **около 3-3.5 месеца**, като през този период от време пострадалата ще трябва да спазва щадящ режим за долен десен крайник, да ползва помощни средства и да провежда ЛФК. Пострадалата е претърпяла силни болки и страдания по време на инцидента, след него в продължения на един-два месеца. След възстановяването на пострадалата в областта на счупването ще има **остатъчен болев синдром** - болки при студено и влажна време и при по тежко натоварване на десният крак. Затрудненията в ежедневието са от битов характер.

В съдебното заседание изслушването на вещото лице бе съсредоточено основно във връзка с въпроса доколко счупването на голямопищялната кост в

горния ѝ край на дясната подколеница на ищцата е във връзка с претърпяното от нея ПТП на 04.01.2023 година. Вещото лице уточнява, че в първоначалната епикриза няма данни за фрактура на голямо пищялната кост на дясната подколеница. Ищцата е изследвана основно за мозъчното сътресение и е лекувана за това, **„защото то е много по-опасно от счупването на една пищялна кост. Ако изпуснат нещо тук, човек може да завърши фатално. Затова са обърнали най-вече внимание на главния мозък.“** Според вещото лице ищцата е паднала и тогава е получила счупването в областта на коляното. Продължава накуцване, силни болки в областта на коляното и тогава отива при ортопед - д-р Русев, който установява счупване на голямо пищялната кост в областта на колянната става. По принцип вещото лице заявява, че е възможно в продължение на два месеца даже и изобщо да не бъде открита тази фрактура. А може да зарасне и от само себе си. По принцип е възможно обсъжданата травма да е получена по-късно, но трябва да се посочи при какви обстоятелства е получила травмата. По принцип е възможно да не е свързано непременно с пътно-транспортното произшествие, може да стане и в по-късен момент, ако падне примерно някъде, след месец-два. Тъй като вещото лице е извършило преглед на ищцата на 10.01.2023 година, същото заявява в с.з., че при този преглед е установил обективна находка – **„в областта на глезена имаше оток и кръвонасядане.“** На въпрос на съда дали смята, че е възможно този отток и кръвонасядане да са във връзка с настъпила фрактура по време на ПТП- то, вещото лице Г.: отговаря така: „Да, тя е блъсната там, ударена е в областта над глезена, където се получава травматичното увреждане, пада по лице, при което получава счупването на голямо пищялната кост в областта на коляното. **Смятам, че е голяма вероятността това счупване да е станало при пътно-транспортното произшествие на четвърти януари. По принцип е възможно и да не е тогава, щом е открито 50 дни след това.“** На въпроса на процесуалния представител на ищцата дали често ли се случва фрактури да се откриват по- късно при такива пострадали, вещото лице е категорично, че това е възможно много често. Заявява: „При травматични увреждания, правя и аутопсии, и много често не се виждат фрактурите, например на крайниците. Може да не се види фрактура и така и да остане неоткрита. Много често, дори е възможно въобще да не се открие фрактурата.“

По делото като свидетел е разпитана близка приятелка и колежка на

ищцата Анна Михайлова Андреева. Свидетелката разказва, че е видяла ищцата непосредствено след инцидента; че ищцата не е била на себе си, не можела да говори, не е можела и да стане. Пострадалата не можела и да осъзнае какво е станало с нея, била дезориентирана за време и място. Свидетелката уточнява, че след като отишла при нея в болницата десния ѝ крак бил подут с голям оток. Свидетелката споделя, че всяка вечер посещавала пострадалата, като чак на третия ден съзнанието ѝ се прояснило, тъй като имала проблеми с главата. След изписването от болничното заведение пострадалата се прибрала в дома си, където била на постелен режим. От свидетелските показания става ясно, че дъщеря ѝ я е обслужвала ежедневно, след което ищцата отишла при майка си, за да има неотлъчно помощ при възстановяването си. Там тя се придвижвала с помощта на патерици, имала и ботуш, който ограничавал движението на крайника ѝ, приемала и лекарствени медикаменти за болките в крака, както и за главоболието, което изпитвала. Поради болките в главата, тя чувствала раздразнение от светлина, поради което стояла на тъмно и не можела да поглежда нито към лаптопа, нито към телефона. Свидетелката споделя, че към настоящия момент пострадалата не е добре физически, болят я постоянно и главата, и крака, не можела да върви добре, все още куцала. От разпита на свидетелката става ясно, че инцидентът се отразил драстично и на психиката на И., която след инцидента станала много изнервена, стресирана и не можела да излиза сама навън. Свидетелката заявява: „Преди се движехме добре, сега се изморява, не може да върви бързо и на работа не е като преди. Не е като преди, сега е по-изнервена и е в стрес, не може да излиза сама навън. Работим заедно и заедно се прибираме. Мен ако ме няма, с някоя друга колежка се прибира. Не живея близо до тях, аз живея на „Ангел Кънчев“ на „Вароша“, а тя живее на „З.“ 3. На работа отиваме с автобус, а на връщане дъщеря ми идва да ме прибира с автомобил, закарваме първо И. до тях и после се прибираме.“

От правна гледна точка съдът съобрази следното:

Имуществената отговорност на застрахователя по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ е обезпечително-гаранционна, поради което тя е функционално обусловена от основанието и размера на имуществената отговорност на застрахованото лице, т.е. застрахователят по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ обезпечава деликтната отговорност на

виновния извършител на противоправното деяние – до размера на установената в закона, респ. уговорената в застрахователния договор застрахователна сума. Съобразно правната природа на обезпечително-гаранционната отговорност застрахователят отговаря за причинените вреди само на основанията и размерите, за които отговаря самият застрахован - делинквент по застраховка „Гражданска отговорност“. Функциите на този вид специална имуществена застраховка, са обезщетителна и обезпечителна - целящи да бъдат отстранени неблагоприятните последици, възникнали в тежест на застрахования от непозволено увреждане, чрез покриване на отговорността му за обезвреда от застрахователя, с което се гарантира запазване на неговото имущество, както и да се обезпечи правото на обезщетение чрез възможността пострадалият да иска пряко от застрахователя плащане на дължимото от делинквента парично обезщетение. При застраховката “Гражданска отговорност” на автомобилистите втората функция има не само обществена оправданост, но и важно социално предназначение - да се осигури засилена защита на увредените трети лица. Специфичното предназначение на тези застраховки е основанието те да бъдат уредени от закона като задължителни и да бъдат подчинени на специални правила и на институции за контрол относно удостоверяване сключването на застрахователния договор по законовоопределен начин, информация за конкретния застраховател и за заплащане на обезщетение по прекия иск на увредения в определени хипотези от създадения Гаранционен фонд.

В отношенията между страните в настоящото производство е безспорно установено наличието на правопораждащия фактическия състав за основателността на прекия иск на увреденото лице срещу застрахователя, по чл. 432, ал. 1 от КЗ за обезщетяване на причинените от застрахованото лице вреди от деликт, а именно: **валидно застрахователно правоотношение** - налична валидна сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с полица № BG*****, валидна от 31.10.2022 г. до 30.10.2023 г. за лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Пасат“, с рег. № *****, сключена със „ЗД Бул Инс“ АД; **настъпване на застрахователно събитие** в срока на действие на договора - ПТП, **претърпени неимуществени вреди** от лицето, претендиращо обезщетение, които вреди са **в резултат на виновното поведение на застрахования водач.**

Трайна е съдебната практика на ВКС, че ако вещите лица посочат релевантна за отговорността причина като най-вероятна, от това не следва пряко извод за липса на пълно и главно доказване; от решаващо значение е дали останалите причини следва да бъдат изключени като вероятност поради обстоятелства, установени по делото, извън предмета на заключението или на основание констатации в него, съобразно приетите доказателства, включително свидетелски показания; затова и преценката на всички доказателства по делото, в това число при извод за изграждане на причинно-следствена връзка, е задължение на съда /решение № 508/18.06.2010 г. по гр. д. № 1411/2009 г. на III-то г. о., решение № 457/01.07.2010 г. по гр. д. № 1264/2009 г. на III-то г. о., решение № 59/24.04.2020 г. по гр. д. № 3624/2019 г. на IV-то г. о./. В конкретния случай съдът е категоричен в извода си, че е налице причинно-следствена между обсъждането ПТП и увреждането на ищцата, изразяващо се във фрактура на десния долен крайник.

Съдът изхожда от следните обстоятелства - мястото на счупване се намира в зона от тялото на ищцата, където, с оглед механизма на процесното ПТП е възможно да се получи счупване – пострадалата, след като е била блъсната, първоначално е ударила с глава предното стъкло на автомобила и след това е паднала на платното, в който момент, според вещото лице, е счупила десния си долен крайник. На следващо място, още при приема на пострадалата в Спешното отделение на болницата лекарите са се усъмнили, че е налице счупване на крака на съответното място и са направили рентгенова снимка. Това, че не е било установено счупване, няма как да бъде в ущърб на ищцата. Доколко апаратурата на болницата е прецизна или лекарите - компетентни или не, това е въпрос, който не е значим в настоящото производство. Основното е, че в областта на счупването кракът веднага е бил с подутина и посиняване и това състояние се е влошило в значителна степен впоследствие, въпреки предприетите мерки, което е мотивирало ищцата отново да отиде на преглед на 01.03.2023, когато вече със сигурност е било установено реалното положение и съществуващото травматично увреждане. Разпитаната по делото свидетелка установява, че след излизане от болницата И. е била на постелен режим, не е можела да върви, помагали са ѝ близки в обслужването - т.е. до 01.03.2023 година, когато отива на преглед при ортопед, И. се е лекувала вкъщи – у дома си или в дома на майка си. Няма данни за претърпени от нея други произшествия в периода 04.01.2023-01.03.2023 или предприети от нея

други действия, които могат да доведат до въпросната травма (например - участие в поход до хижа и пр.), при които е било възможно настъпването на обсъжданата травма. Вещото лице-съдебен лекар бе достатъчно ясен в заключението си, че подобни травми понякога могат да останат незабелязани в началния момент. Още повече, че в случая състоянието на ищцата след произшествието е било много по-тревно във връзка с настъпилото сътресение на мозъка. Същият лично е установил на 10.01.2023 година, че ищцата е имала оток на глезена и силно затруднена походка – несъмнено във връзка със счупването на долния десен крайник.

Настоящият състав приема, че причинно-следствената връзка между вредоносното деяние и настъпилия вредоносен резултат, изразяващ се във фрактура на долния десен крайник, е доказано в настоящия процес. Пострадала още веднага след произшествието е имала затруднения в походката, оток и синина. Спазвала е постелен режим, но отокът и синината не са преминали – напротив, положението се е влошило и е било нетърпимо за ищцата. Ето защо вече е потърсила мнение на специалист-ортопед, който е установил фрактурата.

Налице е виновно поведение от страна на водача на лекия автомобил, застрахован в ответното застрахователно дружество. Водачът на л.а. „Фолксваген“ е нарушил редица разпоредби на ЗДвП, сред които чл. 5, ал. 2, т. 1 ЗДвП, чл. 20, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП, чл. 119 ЗДвП. Водачът не е управлявал автомобила си със скорост, която да му позволи да спре пред възникнала на пътя предвидима опасност, освен това не е упражнявал непрекъснат контрол над управляваното от него МПС, като не е задействал своевременно спирачната уредба на превозното средство от момента, в който е имал възможност да възприеме пресичащата на пешеходната пътека пешеходка. На същия е наложено административно наказание. Не е установено и съпричиняване от страна на пострадалата. Тя не е изскочила внезапно на пътното платно; движела се е по пешеходна пътека като е била преминала по-голямата част от нея преди да настъпи инцидента.

Спорните въпроси основно са свързани с размера на обезщетението за неимуществени вреди, което обезщетение следва да се определи по правилото на чл. 52 ЗЗД, и наличие или липса на съпричиняване от страна на пострадалата за настъпване на вредоносния резултат.

Съгласно задължителните за съдилищата указания, дадени в Постановление № 4/23.12.1968 г. на Пленума на ВС и множество решения на ВКС, постановени по реда на чл. 290 ГПК, понятието „справедливост” не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи в действителността обстоятелства. За да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за „справедливост” на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Основните обстоятелства за определяне на размера на справедливото обезщетение в случая са: видът, характерът и степента на констатираното увреждане и състоянието на пострадалия; начинът на извършване на увреждането; видът и начинът на провежданото лечение, неговата продължителност; болките и страданията, претърпени, както при причиняване на увреждането, така и при провеждане на лечението през всичките му етапи; отстранени ли са травмите или има остатъчни явления; периода на загуба на двигателна способност; психическата травма, както при причиняване на увреждането, така и впоследствие; възрастта на увредения; налице ли е намалена трудоспособност, степен на възстановяване, прогноза на отшумяване на уврежданията и др.

Съобразявайки посоченото, съдът намира, че следва да определи на ищцата справедливо обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лева. При определяне на размера на обезщетението съдът съобразява следните обстоятелства: ищцата е на 62 години – възраст, при която е всеизвестно и без специални знания, че костната плътност намалява и всяка една фрактура нараства по-трудно и за по-продължително време. Фрактурата на долния крайник е ограничила ищцата за период от около 4 месеца, през който период тя е изпитвала силни болки, не е можела да се движи и обслужва сама. При това така настъпилата фрактура ще има отражение в живота на ищцата и въбще, тъй като е възможно същата да изпитва болки при влажно и студено време, както и при по-голямо физическото натоварване. Пострадалата ищца е

получила сътресение на мозъка веднага след произшествието. Макар и в по-лека степен, това сътресение на мозъка, с прогноза да отшумят последиците от него в рамките на 4-6 месеца, видно от свидетелските показания все още не е преминало като ефект и влияе на всекидневния живот на ищцата чрез поява на главоболие. Съчетанието на сътресение на мозъка с фрактура в областта на долния десен крайник е довело до силно влошаване на живота на ищцата не само за около 6 месеца, но влиянието на пътния инцидент върху нейния живот продължава. Макар преди да се е прибираща пеша от работа, както в деня на инцидента, тя избягва вече вървенето пеша и пътува и се връща от работа чрез превозно средство. Такова ограничение в ежедневния ѝ живот е съществено, защото я лишава от физическа активност, жизнено необходимо за всеки човек, независимо от възрастта му.

Що се отнася до направеното от ответното застрахователно дружество възражение за съпричиняване, явно е, че в настоящия случай такова няма. Съгласно чл. 119, ал. 5 от Закона за движение по пътищата „(Нова - ДВ, бр. 9 от 2017 г., в сила от 26.01.2017 г.) При пътнотранспортно произшествие с пешеходец на обозначена пътна маркировка "пешеходна пътека", когато водачът е превишил разрешената максимална скорост за движение или е нарушил друго правило от Закона за движението по пътищата, имащо отношение към произшествието, пешеходецът не се счита за съпричинител за настъпване на съответното произшествие.“ В случая водачът на лекия автомобил е нарушил разпоредбата на чл. 119, ал. 1 от ЗДвП, а именно“ „При приближаване към пешеходна пътека водачът на нерелсово пътно превозно средство е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходната пътека или преминаващите по нея пешеходци, като намали скоростта или спре.“ За така извършеното от водача на автомобила нарушение му е наложено глоба в размер на 200 лева.

Предвид изложеното по-горе, съдът приема, че предявеният иск за неимуществени вреди е основателен за сумата от 40 000 лева и следва да се уважи за тази сума като се отхвърли до пълния му предявен размер от 50 000 лева.

По отношение на претендираните лихви за забава:

На 20.04.2023 г., от името на ищцата е подадена молба с вх. № ОК-264379/20.04.2023 г., по описа на „ЗД Бул Инс“ АД, с която е претендирано

изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от нея в резултат на процесния пътен инцидент – т.е. предявена е извънсъдебна претенция по реда на чл. 380 КЗ за изплащане на застрахователно обезщетение.

Съгласно чл. 429, ал. 3, изр. 2-ро КЗ вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, застрахователят дължи на увреденото лице лихви за забава по застраховка "Гражданска отговорност", считано от по-ранната дата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования делинквент или от увреденото лице, вкл. чрез предявяване от последното на застрахователна претенция. /В този смисъл Решение № 50106 от 03.11.2022 г. по т.д. № 1865 по описа за 2021 г., Търговска колегия на ВКС, I отделение/.

В случая няма данни застрахователят да е бил уведомен от застрахования делинквент, както и от увреденото лице преди датата на предявяване на застрахователната претенция. Следователно застрахователят, който в случая е отказал да уважи застрахователната претенция на ищцата в пълен справедлив размер при наличие на достатъчни доказателства за основателността ѝ, е изпаднал в забава от датата на предявяване на тази претенция, а именно - 20.04.2023 г., поради което лихва за забава следва да се присъди в полза на ищцата от тази дата. На ищцата е било предложено обезщетение в размер на 2 000 лева, но кредиторът не е длъжен да приема изпълнение на части. При липса на уважаване изцяло на претенцията на ищцата за определяне на справедливо обезщетение, лихва за забава се дължи върху цялата определена от съда сума от датата на предявяване на искането.

Относно разноските:

Ищцата е представила списък на разноските, който кореспондира на приложените по делото доказателства за направата на тези разходи за внесена държавна такса в размер на 2 000 лева, за внесени депозити за експертизи общо 300 лева; за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 5 580 лева с ДДС, или общо разноски в размер на 7 880 лева. Съобразно изхода от делото същата има право на разноски в общ размер на 6 304 лева.

Ответникът също е представил списък на разноските, а именно – 300 лева за внесени депозити и 5 640 лева за адвокатско възнаграждение или общо разноски в размер на 5 940 лева. Съобразно изхода от делото същият има

право на разноси в общ размер на 1188 лева.

Съдът служебно прилага компенсация на разноските поради което ответникът следва да заплати на ищцата сумата от 5 186 лева разноси в производството съобразно изхода от делото и след приложена служебно компенсация.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА срещу „ЗД Бул Инс“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, район Л., бул. Д.В. № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К. изпълнителни директори, **да заплати** на И. П. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. Търговище, кв. „З.“, блок 50, вх. А, ет. 2, ап. 4, действаща чрез адвокат Г. Б. Х., електронна поща: ***** com, съдебен адрес гр. София, район Слатина, ул. К. № 1, сумата от **40 000 /четиридесет хиляди/ лева**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за траматични увреждания, болки и страдания, причинени й в ПТП на 04.01.2023 г. в гр. Търговище, от водач на моторно превозно средство - лек автомобил „Фолксваген“, модел „Пасат“, с рег. № Т9397АК, , застрахован в „ЗД Бул Инс“ АД по полица № ВГ*****, валидна от 31.10.2022 г. до 30.10.2023 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 20.04.2023 година до окончателно изплащане на задължението, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 45 от ЗЗД, във връзка с чл. 429, ал. 3 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД, като отхвърля иска до пълния му предявен размер от 50 000 лева като неоснователен.

ОСЪЖДА „ЗД Бул Инс“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, район Л., бул. Д.В. № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К. изпълнителни директори, **да заплати** на И. П. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. Търговище, кв. „З.“, блок 50, вх. А, ет. 2, ап. 4, действаща чрез адвокат Г. Б. Х., електронна поща: ***** com, съдебен адрес гр. София, район Слатина, ул. К. № 1, сумата от 5 186 /пет хиляди сто осемдесет и шест/ лева, представляваща разноси в производството, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, съобразно уважената част на иска и при прилагане служебно на компенсация на разноските.

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от

съобщаването му на страните пред Апелативен съд-Варна.

Съдия при Окръжен съд – Търговище: _____